

HAVEMASKEBI

(*HYLAEUS COMMUNIS*), DEN HÅRLØSE BI

Yoko L. Dupont¹ og Henning Bang Madsen²

¹Institut for Bioscience, Aarhus Universitet

²Biologisk Institut, Københavns Universitet

Maskebier gør sig ikke ud af meget, og de ligner heller ikke bier ved første øjekast, snarere små sorte hvepse. Maskebislægten (*Hylaeus* spp.) hører til familien korttungebier (Colletidae). Der kendes 19 arter fra Danmark, hvor havemaskebi (*Hylaeus communis*) er en af de mest almindelige. Havemaskebi er udbredt over hele landet, og findes ofte i haver og parker fra først i juni (enkelte sidst i maj) til sidst i august.

Maskebier er små (5-7 mm) sorte bier med gule farvetegninger i ansigtet ("masken"), samt på ben og bryst. Farvetegningerne er karakteristiske for hver art, men hunner har typisk færre aftegninger end hanner af samme art. Maskebier er meget sparsomt behårede, og hunnerne samler ikke pollen i en pollenkurv, som andre bier. Derimod gemmer hunnerne pollen og nektar i kroen, og gylper den flydende blanding op igen når yngelcellerne skal provianteres. Havemaskebi er polylektisk, og samler pollen og nektar fra en bred vifte af planter, men ses ofte på planter af skærmblomstfamilien. Maskebier har ofte en karakteristisk citronlignende duft, der er forklaringen på det svenske navn "citronbin". Rederne anlægges i eksisterende hulrum, gerne med en diameter på 3-4 mm og en længde på ca. 15 cm. Ha-

Havemaskebi hun på mynte.

Foto Henning Bang Madsen.

Havemaskebi han tanker nektar fra skovtulipan, inden den forsætter sin søgen efter hunner.

Foto Henning Bang Madsen.

vemaskebi bygger reder i huller i dødt træ eller i hule (evt. marvfyldte) plantestængler, gerne af brombær/hindbær, rose og hyld, men også gerne revner i mure eller i insekthoteller. Yngelcellerne fores med et sekret, som udskilles fra en kirtel (Dufours kirtel) på bagkroppen, og som danner et cellofanagtigt lag.

Der kendes ikke nogen bier, som snylter på havemaskebi, men i litteraturen angives to hvepse: *Sapyga quinquepunctata*, som er en fodersnylter, der udnytter maskebiens proviant, samt *Gasteruption jaculator*, hvis larver parasiterer larver af maskebien. Begge arter af hvepse er kendt fra Danmark, og iagttages ofte og nemmest ved bihoteller.

Havemaskebi er naturligt udbredt i Europa, fra Skandinavien i nord til Nordafrika i syd, og Rusland og Afghanistan mod øst. I Danmark er den registreret fra alle landsdele, og er en forholdsvis almindelig art.

Kilder

BWARS <http://www.bwars.com/bee/colletidae/hylaeus-communis>

Martins, K.T., Normandin, É., Ascher, J.S., 2017. *Hylaeus communis* (Hymenoptera: Colletidae), a new exotic bee for North America with generalist foraging and habitat preferences. *The Canadian Entomologist* 149, 377-390.

Westrich, P., 2018. *Die Wildbienen Deutschlands*. Eugen Ulmer, Stuttgart.